

Digisti korona-ajassa

Keväällä EKL:n Verkosta virtaa -toiminta kyseli, miten eläkkeensaajat ovat ottaneet digiasiat eli älylaitteet ja netin haltuun koronakeväänä. Vastauksia tuli ilahduttavat nelisensataa.

Yli puolet vastaajista oli 70–79-vuotiaita. Vanhimmat vastaajat olivat yli 90-vuotiaita ja mahtui mukaan muutama alle 60-vuotiaskin.

Vastauksia saatiin jokaisesta EKL:n piiristä ja valtakunnallisista yhdistyksistä.

Selvästi suosituinta tietotekniikan käyttöä oli sähköpostin käyttö, sitä oli käyttänyt noin 93 prosenttia vastaajista. Hyväksi kakkoseksi kiri pikaviestisovellus WhatsApp, jota oli käyttänyt kolme neljästä. Skypeä, Zoomia ja Teamsia oli niitäkin käyttänyt parisenkymmentä prosenttia.

Vastauksissa mainittiin etäyhteydenpito-ohjelmista myös mm. FaceTime, Discord, Telegram ja Wellmo. Näitä eivät edes Verkosta virtaa -järjestösuunnittelijat ole käyttäneet!

Yhdistyksen kokouksiakin on järjestetty etäyhteyksien avulla ja uusia osallistumisen muotoja on kokeiltu.

”Olen osallistunut muutama webinaariin, ne ovat olleet minulle uusi kokemus. Yksi webinaari oli EKL:n järjestämä ja olen ilmoittautunut mukaan uuteen sellaiseen”, eräässä vastauksessa kerrottiin.

Aina yhteydenpitoon ei tarvittu mitään ihmeellistä.

”Soitin ihan perinteisiä puheluita lenkkikaverilleni, kun molemmat olimme tahtoillamme samaan aikaan lenkkeilemässä etänä toisistamme”, sanoi eräs vastaajista.

Moni kertoi, että EKL-yhdistyksissä jäsenet soittivat ahkerasti toisilleen ja kyseivät kuulumisia. Näin netitömiäkään henkilöitä ei olla unohdettu.

YouTuben, elokuvien ja tv-sarjojen katsominen netistä on ollut suosittua. Netistä löytyy myös muuta viihdettä: lähes 40 prosenttia vastaajista oli pelannut tietokone- yms. pelejä.

”Olen netissä pelannut bridgeä sekä kerhokaverien kanssa että liittymällä satunnaiseen vapaaseen paikkaan pöydässä”, kertoi eräs vastaaja.

Noin joka neljäs vastaaja oli tutustunut netin jumppavideoihin ja liikkunut niiden tahtiin. Useampi kuin joka kymmenes oli tilannut ruokaa netistä.

”Olen tänään ensimmäisen kerran tehnyt ruokatilauksen ja maksanut sen netissä. Noudan ruuan itse kaupan parkkipaikalta”, kertoi yksi vastaajista.

Myös maksutavat ovat muuttuneet.

”Tähän asti käteisellä maksaneena olen mm. ope-tellut käyttämään MobilePay-ta”, totesi yksi vastaaja.

Myös digikriittisiä näkökulmia nousi esiin.

”Pidän uuden oppimista hyvin tärkeänä ja mielelläni opastaisin muitakin digitaidoissa. Välillä kuitenkin pelkään, että sosiaalistutaan laitteen kanssa liikaa. Karanteenin jälkeen ei enää ehkä halutakaan palata kerhoihin tai kyetä liikkumaan. Liika kotona oleilu ja sähköiseen välineeseen tuijottaminen voi näivettää. Näitäkin asioita olisi syytä miettiä. Minusta meille yli seitsemänkymppisille ja riskiryhmiin kuuluville painotetaan liikaa eristäytymistä. Pelkäänpä, että tästä lasku tulee maksuun koronavaiheen jälkeen.”

Ja toki ilman tietotekniikkaakin pärjää, kuten eräs vastanneista totesi:

”Kuulkaa, kyllä täällä maalla aika kuluu ja tekemistä riittää ilman nettiäkin!”

Juha Viitanen

Iloisia oppijoita ja opastajia Verkosta virtaa Elämispäivillä Yläneellä. Kuva: Juha Viitanen.

Digiloikasta iloa koronakeväänä!

Kiteen Eläkkeensaajien Pirjo Pakarisen vetämästä tietokonekerhosta ovat oppia ammentaneet kiteeläiset eläkkeensaajat Eeva-Liisa Mononen ja Maila Könönen. Etenkin nyt koronakeväänä opeista on ollut suunnaton hyöty.

Eeva-Liisa oli töissä terveydenhuoltoalalla, jonne jo tietotekniikkakin ehti. Töissä oli kuitenkin 'atk-pojat', jotka auttoivat ongelmia kohdattaessa. Kun hän jäi pois töistä, ei ollutkaan enää atk-tukea. Kiteen Eläkkeensaajien tietokonekerhossa Eeva-Liisa on oppinut valtavasti tietokoneen arkikäyttöä.

Eeva-Liisa kertoo, että hän ei ole ns. tekninen ihminen ja esimerkiksi sosiaalisessa mediassa hän ei ole lainkaan. Paperiset kirjeet ja kortit ovat hänelle läheisiä, mutta silti tietokonetta tulee käytettyä eniten juuri kirjoittamiseen.

– Kirjoitan Word-ohjelmalla novelleja, tällaisessa kirjoittamisessa tietokoneen tekstinkäsittelyohjelma on aivan loistava.

Eeva-Liisa lukee netistä kirjallisuutta koskevia julkaisuja ja tietysti kirjastolainat varataan ja uusi-taan kätevästi netissä.

– Lehtiä en lue netissä, vaan tykkään lukea paperisen lehden aamiaispöydässä. Kirjoja ostan kerran kuukaudessa ja monesti tilaan niitä verkkokirjakaupasta.

Hän toteaa, että netti helpottaa monissa käytännön asioissa: pankkiasiat tai vaikka terveydenhuol-

lon ajanvaraukset hoituvat sujuvasti netissä ja tällaiset nettitaidot ovat mahdotto-man hyvä jokaisen eläkkeensaajan osata.

– Myös tiedonsaannin kannalta netti on kullannarvoinen. Maalaan akvarelleja ja olen esimerkiksi katsonut YouTubesta videoita akvarellinteko-ohjeista.

– Kannustan eläkkeensaajia matalan kynnyksen atk-ryhmään oppimaan! Ryhmissä on paljon samassa tilanteessa olevia, joten niissä ei tunne itseään tumpeloksi, kun ryhmä on samanhenkinen ja nopeamin oppivat auttavat muita!

Maila Könönen on Eeva-Liisan kurssikaveri Kiteen tietokonekerhossa.

– Olen innokas käsitöiden tekijä ja netistä löytää paljon erilaisia käsityöohjeita. Lisäksi netin kautta on helppo tilata erilaisia lankoja – etenkin sellaisia, joita ei ihan lähikaupasta löydy, Maila iloitsee.

Paikallista sanomalehti Karjalaista Maila lukee joskus jopa puhelimen näytöltä.

– Karjalainen tuottaa nettiin suoria ohjelmia. Kesän kohokohta oli lapsenlapseni sotilasvalatilaisuus, jonka seurasin netistä suorana lähetyksenä, kun itse tilaisuus oli suljettu tilaisuus, Maila kertoo.

Myös lastenlasten jalkapallo-otteluita ja yleisurheilukilpailuja Maila on katsonut suorana netistä, lapsenlapset kun lähettävät linkkejä näihin lähetyksiin.

Juha Viitanen

”Netin kielisovellukset ja Google-kääntäjä ovat hyödyllisiä apuvälineitä. Tieto löytyy nopeasti ilman sanakirjaa ja saa myös ohjeita ääntämisestä”, Eeva-Liisa vinkkaa.

”Monelle eläkkeensaajalle tuntuu olevan kynnys, että täytyy osata jo jotain ennakkoon, ennen kuin voi osallistua tietotekniikkaopetukseen. Ei tarvitse käyttö opettaa, mitä enemmän käyttää sitä enemmän oppii”, vinkkaa puolestaan Maila.